

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kristiansands katedralskole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1907—10

ved

skolens rektor.

Kristiansand S.
Johansen & Tangens boktrykkeri
1910

Kristiansands katedralskole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1907—10

ved

skolens rektor.

1910.

Johanssen & Tangens boktrykkeri.

I. Skolens forstanderskap

bestod foruten av *rektor* — av byfoged *Hagemann* som representant for overstyret samt de kommunevalgte medlemmer: bestyrer af Tordenskjoldsgatens folkeskole *Jørgensen* (siden april 1898), grosserer *T. Sivveland* og kaptein *Edv. Gundersen*.

Efter byfoged *Hagemann*, der efter eget ønske fraadte ved utgangen av 1909, utnævnte overstyret stiftammand *D. Koren*, og istedenfor skolebestyrer *Jørgensen*, som frasagde sig gjenvælg, blev tømmermand *G. Gundersen* valgt av kommunestyret fra 1. jan. 1910.

Rektor var forstanderskapets formand, byfoged *Hagemann* og senere stiftammand *Koren* dets næstformand.

II. Lærerpersonalet.

Sommerfelt, Karl Linnée, rektor. Født 1834. Cand. mag. 1859. Klasselærer ved Lillehammer skole 1860. Adjunkt ved Bergens katedralskole 27. febr. 1864. Overlærer sammesteds 1880. Overlærer ved Kristiania katedralskole 1882. Kst. rektor ved Kongsberg skole 1888. Kst. rektor ved Larviks skole 27. jan. 1894. Efter denne skoles nedlæggelse som statsskole atter overlærer ved Kristiania skole 1894—95. Rektor ved Kristiansands skole ved dept.s konstitution 1. septbr. 1895, ved kgl. konstitution 14. decbr. samme aar.

Ullmann, Axel Conradin, overlærer. Født 1840. Cand. mag. 1868. Lærer ved Gjertsens skole, Kristiania, 1865—67, ved Fredrikstads latin- og realskole 1869—73. Bestyrer av Kragerø kommunale middelskole 1873—96. Konst. som overlærer ved Kristiansands skole 1. aug. 1896. — Efter rektor Sommerfelts død konstitueret rektor i skoleaaret 1908—09.

Bassøe, Kristian Birch Reichenwald, født 1856. Cand. mag. 1882. Adjunkt ved Aalesunds off. høiere almenskole 1884, overlærer 1898 og rektor 1900. Forflyttet til Kristiansand som rektor 1909.

Sagen, Lyder Kristian, overlærer. Født 1851. Cand. mag. 1875. Lærer ved Halvorsens skole i Stavanger 1871—72 og 73—74. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1876. Adjunkt ved samme skole 1877. Overlærer 1. april 1900.

Hougen, Knut Johannes, overlærer. Født 1854. Cand. real. 1879. Lærer ved Gjertsens skole i Kristiania 1876—80.

Timelærer ved Kristiania katedralskole 1878—80. Adjunkt ved Kristiansands skole 16. febr. 1880. Overlærer 1. april 1900. Utnævntes til ekspeditionschef oktober 1908.

Berg, Otto, overlærer. Født 1860. Cand. real. 1887. Lærer ved Kristiania borger- og realskole 1884—94. Adjunkt i Kristiansund 1894—1900. Overlærer i Bodø 1900—1903. Konst. overlærer ved Kristiansands skole 1903.

Oftedal, Nils, overlærer. Født 1854. Cand. real. 1883. 2den lærer ved Sandefjords middelskole 1886—88, bestyrer av Mandals middelskole 1889—1900. Konst. overlærer i Aalesund $\frac{1}{7}$ 1900, utnævnt her $\frac{16}{4}$ 1909.

Munch, Peter Anker Ragnwald, overlærer. Født 1853. Cand. mag. 1880. Klasselærer ved Trondhjems katedralskole 1882—92; konst. adjunkt ved Larviks middelskole 1892; opsagt 1894 paa grund af skolens nedlæggelse som stats-skole; siden vikar ved Kristiania katedralskole, samt — fra novbr. til skoleaarets udgang — ved Fredriksstads højere kommunale skole. 1895 konstitueret adjunkt ved Kristiansands katedralskole. Overlærer 1905.

Schønheyder, Carl Mathius, adjunkt. Født 1844. Cand. mag. 1871. Klasselærer ved Kristiansands skole 1874. Adjunkt 1876.

Hougen, Paul Fredrik, adjunkt. Født 1863. Cand. real. 1887. Vikar ved Wieses latin- og realskole 1885, ved Kragerø folkeskole 1887—88, ved Mandals middelskole høsten 1888 til nytaar 1889. Lærer ved Hammerfest middelskole fra nytaar 1889 til sommeren 1891. Andenlærer ved den Tordenskjoldske middelskole i Holmestrand 1891—95. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1895—96. Utnævnt til adjunkt ved samme skole 7. mars 1896.

Johansen, Sigvart Marius, adjunkt. Født 1859. Cand. mag. 1890. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1881. Konst. adjunkt 19. mars 1896. Siden 1896 skolens sekretær.

- Peersen, Peter Lauritz*, adjunkt. Født 3. decbr. 1855. Cand. theol. 1885. Tredielærer ved Dahlske skole, Grimstad, 1886. Adjunkt ved samme skole 1. juli 1898 (anciennitet fra 1. juli 1897). I mars 1906 adjunkt ved Kristiansands katedralskole.
- Jørgensen, Nils Adolf*, adjunkt. Født 1856, utnævnt 15. juli 1899 til adjunkt ved Kristiansunds skole. — Forflyttet 1909 til Kristiansands katedralskole.
- Heuch, Peter Andreas*, adjunkt. Født 1865. Cand. theol. 1890. Vikar for andenlæreren ved Kristiansands seminarium febr.—juli 1891. Lærer ved Tvedestrandts middelskole 1892 - 95. Lærer ved frk. Bonneviics pigeskole, Kristiania 1896—99. Cand. mag. 1897. Adjunkt ved Kristiansands katedralskole 6 oktbr. 1898.
- Eilifsen, Herman August*, adjunkt. Født 1864. Cand. mag. 1892. Timelærer ved Kristiania katedralskole 1892—93; ved Molde middelskole 1893—94. Klasselærer ved Kristiansands katedralskole 1894. Adjunkt sammesteds 1. april 1900.
- Ekens, Alfred*, adjunkt. Født 1868. Cand. real. 1894. Lærer ved Hamar offentlige høiere almenskole 1893—94, ved Gjertsens skole 1895—97 og ved St. Hanshaugens skole for den høiere almendannelse 1897—1901. Konstitueret som adjunkt ved Kristiansands katedralskole 1901.
- Hoffmann, Fritz Wilhelm*, adjunkt. Født 1865. Cand. mag. 1891. Lærer ved Christies middelskole i Kristiania 1890—91 og 1892—93. Ved Oslo latin- og realskole 1893—96. Lærer ved Lillehammer offentlige almenskole 1897—1900. Vikar ved Kristiansands katedralskole 1901. Adjunkt ved samme skole 28. sept. 1901.
- Danielsen, Daniel*, adjunkt. Født 1879. Cand. real. decbr. 1902. Adjunkt ved skolen 6. decbr. 1902.
- Lundgreen, Hans Holst Lassen*, adjunkt. Født 1867. Sproglig-historisk lærereksamen 1894. 1894—97 vikariater ved

- skoler i Kristiania. 1895—96 vikar ved Kristiania katedralskole. 1898—1993 lærer ved Aars og Voss's skole. 12. aug. 1903 konst. adjunkt ved Kr.sands katedralskole.
- Stang, Johan Ludvig Heyerdahl*, adjunkt. Født 1874. Cand. mag. 1900. Vikar ved forskjellige skoler 1896—97. Vikar ved Kristiansands katedralskole januar—juli 1901. Midlertidig klasselærer ved samme skole august 1901. Adjunkt ved skolen 11. aug. 1903.
- Kraft, Kristoffer*, adjunkt. Født 1873. Filologisk embeds-eksamen 1902. Fra 1902—3 ansat som midlertidig lærer ved Kr.sands katedralskole. Fra 1903—10 lærer ved Otto Anderssens (nu Hallings) skole i Kristiania. 1910 ansat som adjunkt ved Kr.sands katedralskole.
- Tønseth, Peder Didriksen*, klasselærer. Født 1843. Seminarist 1861. Ansat ved Røros folkeskole 1862. Privatskole i Lyngør 1864. Folkeskolen i Levanger landsogn 1866. Risør borgerskole 1867. Kristiansands katedralskole 1870.
- Holmsen, Alette*. Født 1855. Guvernanteeksamen 1877. Ansat ved Kongsberg private pigeskole 1878. Inspektrise ved Kongsberg høiere almenskole 1887, ansat ved Kristiansands katedralskole 1895.
- Nilsen, Doris*. Født 1861. Middelskoleeksamen 1880. Lærerinde ved Kongsvinger private pigeskole fra 1880—83. Ved Lutheran Ladies' seminary i Red Wing, Minnesota, fra 1895—98. Fra 1898—1901 ved Breviks kommunale middelskole. I aug. 1901 ansat ved Kristiansands katedralskole.
- Keyser-Frølich*, arkitekt. Lærer i tegning siden 1889.
- Ursin*, organist. Lærer i sang.
- Harlem*, kaptein i artilleriet. Lærer i gymnastik.
- Simonsen*, frk. Lærerinde ved folkeskolen. Gymnastiklærerinde.
<i>Svendsen</i> ,	}	sløidlærere.
<i>Ramse</i> ,		
<i>Haavik</i> ,		
<i>Mohn</i> ,		
- fhv. brigadelæge, er skolens læge.

1907—08.

I skoleaaret 1907—08 besørgedes overlærer Hougens timer under hans fravær paa stortinget av artillerikaptein Osmundsen. Adjunkt Lundgren, der var forflyttet til Drammen, fratraadte ved skoleaarets utgang efter 5 aars virksomhet.

1908—09.

I sommerferien avgik rektor Sommerfelt ved døden d. 19. juli 1908. Da skolen igjen begyndte sin virksomhet, avholdtes en mindefest i gymnastiklokalet, hvor overlærer Ullmann, der som konstitueret rektor styrede skolen hele dette aar, holdt følgende smukke mindetale over den avdøde rektor:

»Lærere og elever ved en skole som denne møtes jo med hinanden, arbeidsdag efter arbeidsdag, samlet om samme gjerning, de unges opdragelse og undervisning. Derved kommer skolen til at ligne en sluttet trop, som under sine førere marscherer fremad mod fremtidens land.

Saa kan det ske, som det er gaaet os iaar, at den øverste fører falder og gaar bort. Rektor Sommerfelt har forlatt os for dette liv. Han gik i spidsen for troppe og viste veien. Nu er hans plads tom, og nu er det, ligesom hele troppe gjør holdt, og den ene ser paa den anden, og alle synes, her er blevet saa underlig tomt paa skolen. Vi mangler vor fører og savner ham.

Thi derom er vel alle enige, som kjendte rektor Sommerfelt: Han var en mand, som man maatte se op til. Og naar jeg for min del skal sige, hvad det særlig var, som tvang mig til at se op til ham, saa er jeg ikke i tvil. Det var hans personligheds mildhet og renhet.

Naar man saa ham blandt børnene, da forstod man saa godt, at dette var ikke en mand, som nogensinde hadde længtes efter at tumle sig i det politiske livs omskiftelser og kampe, om han end med vaagen interesse fulgte utviklingens gang. Heller ikke forretningslivets spænding og uro var noget for ham, om han end var en dygtig og nidkjær administrator. Det var den stille system med hans yndlingsvidenskaper, sprog og historie, som tiltrak ham. Og det var i vor skoleboks-literatur, han satte sit livs mindesmerker. Han lignet Njaal,

hovedpersonen i den saga, rektor Sommerfelt ved sin oversættelse atter gjorde til folkebok blandt os, han lignet ham deri, at han var en sagtmodig og veltænkende mand, heter det i sagaen, som altid gjerne vilde løse hvermands vanskelighet, som tyede til ham, og gi gode raad.

Men, som sagt, det var blandt børnene man skulde se ham. Jeg har kjendt mange lærere og opdragere, og fælles for os alle sammen er nu vel forhaabentlig, at vi glæder os ved det gode, vi finder hos børnene, blandt den megen vanart, vi daglig maa strides med. Men jeg har aldrig kjendt nogen, som saa sterkt og umiddelbart gjengav uttrykket for sin glæde ved barnet som rektor Sommerfelt. Hans ansigt kunde straaale, naar han opdaget et træk av uskyldighet, sandfærdighet, god vilje, tillid til læreren. Da var han som botanikeren, som ser en rar plante — som guldgraveren, der finder et kosteligt korn.

Og det forstod børnene saa vel, at han hadde hjertelag for dem og gjerne vilde dem alt godt. De kom altid saa tillidsfuldt og flokkede sig om ham, naar der var noget, de hadde paa hjerte.

Det var en lang arbeidsdag, rektor Sommerfelt kunde se tilbage paa. Var hans livstraad ikke nu blevet rykket over, men han var blevet sparet et aar til, da vilde han ha været kandidat og lærer i fenti aar, og saaledes som det gik, er det iaar 20 aar, siden han første gang utnævntes til rektor.

Saa var atter et slitsomt skoleaar vel gjennomstridt, og han frydet sig ved hvilen, ved naturen, ved blomsterne og det friske sjøliv, saa fortæller hans nærmeste. Han klatret i fjeldet letvint og kjæk som altid, siger de, og han gik og sang paa deres mange spaserture. Saa var det en solblank søndag den 19de juli. Han deltok i en baattur til Høivaag kirke, frisk og fornøiet som ellers. Da han kom hjem til Gamle Hellesund, tok han et bad i den sterke varme paa en sandgrund ikke langt fra bryggen ved huset, hvor de bodde. Han fik badet, rodde et par aretak til bryggen, kom op paa bryggen — saa hentet døden ham.

Efter et nyttigt, virksomt og velført liv gik han tvættet og rensset paa sjæl og legeme, uten kamp og angst ind i det ukjendte land for at møte sin Gud. Her synes jeg, en maa huske den herlige Davids første salme, som vi nylig sang:

(Teksten læses op).

Herren kjender de retfærdiges vei. Hvad er det for en vei, som den maa vandre, der vil faa del i Guds retfærdighet? Hvad er det for en vei, vor skole maa holde fast ved, hvis velsignelse skal følge dens arbejde? Det er sandheten. Det er veien.

Nu er vi som en trop, der har mistet sin fører, og som stanser og ser paa hverandre og spørger: hvad nu? Det var saa underligt, at han netop skulde gaa bort i ferierne, da de fleste av os var spredte til alle verdens kanter, saa vi ikke engang alle kunde samles om hans grav. Desto større er trangten nu til at samles om hans minde.

Hvordan hædrer vi bedst dette minde? Hvordan nytter vi bedst den advarsel, Gud har git os, da han kaldte ham bort? Nu, da vort hjerte er grebet, saa vi synes, her er blevet saa underlig tomt og trist om os, hvad er det da for tanker, vi bør tænke, og hvad er det for nye og gode forsætter, vi bør fatte? Jeg har alt sagt det. Vi bør tænke saa, at skal vi ha lykke med vort arbejde, da maa det være gjennemtrængt af sandhetens aand, og vi maa fatte det forsæt at holde os paa sandhetens vei.

Men dette at hele skolen i sluttet trop under sine førere vandrer paa sandhetens vei, det vil ikke bare sige, at den kundskap, som meddeles, er ren og uforfalsket, ikke bare, at den sjælelivets utfoldelse, som skolen beforder hos de unge, foregaar ved egne og rene midler. Nei, hele det luftlag, hvori skolen lever og aander, maa være sammensat kun av sandhetens rene og styrkende luft. Hvad lærerne siger til hinanden, hvad de siger til eleverne og eleverne til dem, hvad eleverne taler sammen, alt maa være sandt, og der maa ikke være løgn iblandt. Thi løgnen smitter det hele som et ondartet smitstof. Og der er ingen fordel ved løgn. Det synes kanskje saa, naar man fristes; men det er bare den ondes bedrag.

Langt oppe i den graa oldtid bodde et tappert lidet bjergfolk mellem fjeldene ovenfor den persiske bugt. Det var perserne, som senere blev Asiens herrer. De maatte forsvare sig mot mægtige fiender, og derfor var det aldeles nødvendig, at deres unge mænd var kjække fædrelandsforsvarere. Perserne krævede da tre ting av en ædel fribaaren ung mand. Han skulde kunne tumle en hest, skyde med bue og tale sandt. De syntes at al anden aandelig dygtighet laa gjemt i dette ene altid at tale sandt, ligesom det

store, mægtige træ ligger gjemt i det bittelille frøkorn, hvor av det er vokset frem. Og de havde ret.

Over i England i en berømt skole, som heter Rugby skole, var der i forrige aarhundrede en rektor, som het dr. Arnold. Han var i den grad en avgjort ven av sandheten, at han vilde ikke vite av, at der ved Rugby skole kunde tales løgn. En dag havde en gut en forklaring at avgi for rektoren. Den klang noksaa usandsynlig, og rektoren taug. »Det er virkelig sandt, dr. Arnold«, raabte gutten. »Javist er det sandt«, sagde rektoren, »naar du siger det«. Se, det var talt i den rette aand.

Ja, maatte ogsaa vor skole gjennomstrømmes av den rette sandhetens aand, av hans aand, som har sagt: «Jeg er sandheten». Ham vil vi takke og prise ogsaa for sorgen og savnet, som han sender os til prøvelse og styrkelse.

Lovet være hans navn!«

Da rektor Ullmann overtok rektor Sommerfelts timer, blev hans egne timer fordelt mellem skolens lærere, medens cand. mag. Botten-Hansen av departementet beskikkedes til at overta adjunkt Lundgreens fag. Denne ordning varte skoleaaret ut, da den nyutnævnte adj. Jørgensen ikke tiltraadte sit embede før ved begyndelsen av 1909—10. Overlærer Hougen, der i 18 aar havde været knyttet til denne skole, først som adjunkt og senere som overlærer, utnævntes til ekspeditionschef for skolevæsenet i oktober 1908, og da hans eftermand, overlærer Oftedal, ikke kunde overta stillingen før i august 1909, besørgedes timerne av den tidligere vikar, kaptein Osmundsen.

Ved eksamensfesten ved skoleaarets slutning tok adj. Heuch, der var bleven ansat i lignende stilling ved borgerskolen i Kristiania, avsked med kolleger og elever — efter en 10-aarig virksomhet ved denne skole.

Organist Ursin havde permission i hele skoleaaret. Hans timer overtokes av fru Ursin.

Fra paaske havde frøken Holmsen tjenestefrihet skoleaaret ut paa grund av sygdom. Hendes undervisning bestredes av skolens lærere.

1909—10

Den nyutnævnte rektor Kr. Bassøe — tidligere rektor i Aalesund — overtok bestyrelsen av sit embede fra 1. august 1909.

Da adj. Kraft, der var ansat som adj. Heuchs eftermand, beholdt 1 aars utsættelse med at tiltræde sin stilling, antok departementet cand. mag. Joh. Mosgren som hans vikar. Denne entledigedes mai 1910, og hans timer blev i resten av skoleaaret fordelt mellem skolens lærere og frk. Oftedal. Fra oktober havde adj. Johansen permission skoleaaret ut paa grund af sygdom. Pastor Rognaas og skolens lærere overtok hans timer. Likeledes var frk. Holmsen paa grund af sygdom fritat fra at undervise fra jul til paaske. Som vikarer ansattes frk. Oftedal og fru Brun.

Da adj. Ekenes var utnævnt til overlærer i Aalesund, fratraadte han sin stilling ved denne skole, hvor han har virket i 9 aar.

III. Fagenes timeantal i

	Middelskolen.											
	I			II			III				IV	
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	d	a	b
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Norsk	5	5	5	4	4	4	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}	3 ^{1/2}
Tysk	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Engelsk				5	5	5	5	5	5	5	5	5
Latin												
Fransk												
Historie	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Geografi	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturfag	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3
Matematik	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Skrivning	1	1	1	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2
Tegning	2	2	(2)	2	2	(2)	2	2	(2)		2	
Haandgjerning	g. 2 — p. 2			g. 2 — p. 2			g. 2 — p. 2				g. 2 — p. 2	
Gymnastik	g. 3 — p. 2			g. 3 — p. 2			g. 3 — p. 2				g. 4 —	
Sang	1	1	1	1	1	1	1	(1)	1	(1)		

skoleaaret 1909—1910.

Gymnasiet.							Kombination.
I	II			III			
	Real- linjen	Spr. hist.	Latin- linjen	Real- linjen	Spr. hist.	Latin- linjen	
1	1	(1)	(1)	2	(2)	(2)	2 r., spr. og l. i 1 time. 3 r., spr. og l. i 2 timer.
4	5	(5)+1	(5)	4	(4)+1	(4)	2 r., spr. og l. i 5 timer. 3 r., spr. og l. i 4 timer.
3	3	(3)	(3)	3	(3)	(3)	2 r., spr. og l. i 3 timer. 3 r., spr. og l. i 3 timer.
4	2	7	(2)	2	7	(2)	2 r. og l. i 2 timer. 3 r. og l. i 2 timer.
			7			11	
4	2	4	(2)+3	2	3		2 r. og l. i 2 timer.
3	3	(3)+2	(3)	3	(3)+2	(3)	2 r., spr. og l. i 3 timer. 3 r., spr. og l. i 3 timer.
1	1	(1)	(1)	2	(2)	(2)	2 r., spr. og l. i 1 time. 3 r., spr. og l. i 2 timer.
4	4+1	(1)	(1)	4+1	(1)	(1)	2 r., spr. og l. i 1 time. 3 r., spr. og l. i 1 time.
4	6	3	(3)	6	3	(3)	2 spr. og l. i 3 timer. 3 spr. og l. i 3 timer.
1	2			1			I b og I c i 2 timer. II b og II c i 2 timer. III c og III d i 2 timer.
g. 5							se flg. side.
1							se flg. side.
							hele gymn. i 1, III a og b i 1, III c og d i 1 time.

Av middelskolens klasser var kl. I og II delt i 3 avdelinger, kl. III i 4 og kl. IV i 2. I samtlige klasser bestod alle avdelinger av gutter og piker.

Partiavdelingen i gymnastik er oplyst under dette fag i avdeling VI.

I haandgjerning var pikerne delt i 8 partier.

Angaaende partidelingen i sløid henvises til sløidinspektørens redegjørelse under avdeling VI.

IV. Disciplenes antal m. v.

Elevantallet var sidste kvartal 19⁰⁹/₁₀ 376, derav i middelskolen 315, i gymnasiet 61.

I m. kl. . . .	94,	derav piker	43
II — . . .	84,	—	46
III — . . .	84,	—	36
IV — . . .	53,	—	25
1 gymnasium	28,	—	9
2 —	12,	—	7
3 —	21,	—	8

Gjennomsnittsalderen — $\frac{1}{9}$ 1909 — i de forskjellige klasser:

I m. kl. . . .	12 aar,	II m. kl. . . .	$13\frac{1}{12}$ aar,
III — . . .	$14\frac{1}{12}$ »	IV — . . .	$15\frac{2}{12}$ —
1 gymn. . . .	$15\frac{5}{12}$ »	2 gymn. . . .	$17\frac{4}{12}$ —
3 — . . .	$18\frac{1}{12}$ »		

Elevantallet i sidste kvartal 1907—08 var i gymnasiet 56, i middelskolen 269, i skoleaaret 1908—09 i gymnasiet 54, i middelskolen 299.

V. Fagfordelingen mellem lærerne.

1909—10.

Rektor Bassøe.

Fransk 2 sprg. 1 g.	8 t.
Historie IV a	3 -
Geografi I a	2 -
	<hr/>
	13 t.

Overlærer Ullmann.

Norsk II b	4 t.
Engelsk 1 g. III a	9 -
Latin 3 lg.	5 ¹ / ₂ -
Fransk 3 rg.	2 -
Historie I b	3 -
	<hr/>
	23 ¹ / ₂ t.

Overlærer Sagen.

Norsk 2 g, III b	9 ¹ / ₂ t.
Latin 3 lg.	5 ¹ / ₂ -
Historie 1, 2 & 3 g	9 -
	<hr/>
	24 t.

Overlærer Berg.

Naturfag 3 g, 2 rg., I c	8 t.
Matematik 1 g, II a, I c	15 -
Tegning 2 rg.	2 -
	<hr/>
	25 t.

Overlærer Oftedal.

Geografi 2 g, 1 g	3 t.
Matem. 2 sprg., IV b, III a, II c	18 -
Naturfag II b, c	4 -
	<hr/>
	25 t.

Overlærer Munch.

Norsk 3 g, 1 g	10 t.
Tysk 2 g	3 -
Historie IV b, III b	6 -
Geografi IV b, I c	4 -
	<hr/>
	23 t.

Adjunkt Schönheyder.

Norsk II a, c, . I c	13 t.
Historie II c	2 -
Geografi II a, b, I b	6 -
Skrivning I a, b, c	3 -
	<hr/>
	24 t.

Adjunkt Hougen.

Indsk. mat. IV a, III a	6 t.
Naturfag 1 g, IV a, III b, c, II a, I b	16 -
Sang	3 -
	<hr/>
	25 t.

Adjunkt Johansen.

Tysk 3 g, III c, II b	13 t.
Historie III a, III c	6 -
Geografi III c, II c	4 -
Skrivn. II b	1 -
	<hr/>
	24 t.

Adjunkt Peersen.

Engelsk IV a, III b	10 t.
Religion i gymnasiet, IV a og b, III a, b, c og d, II b	16 -

 26 t. (hvorav 2 ekstrat.)
Adjunkt Jørgensen.

Norsk IV a, III a	7 t.
Tysk IV b, III d	10 -
Engelsk II b	5 -
Historie II b, I a	5 -
Geografi IV a	2 -

 29 t. (hvorav 5 ekstrat.)
Adjunkt Eilifsen.

Latin 2 g	7 t.
Tysk 1 g, IV a, I a	14 -
Historie I c	3 -

 24 t.
Adjunkt Ekenes.

Matematik 3 rg., 3 spr.l. IV a, III b	19 t.
Fysik 3 rg.	4 -
Geografi 2 g	1 -
Tegning 3 rg.	1 -

 25 t.
Adjunkt Hoffmann.

Engelsk 3 l.rg., 2 spr., IV b	14 t.
Fransk 3 spr.	3 -
Tysk III a	5 -
Historie II a	2 -

 24 t.

Adjunkt Danielsen.

Matematik 2 rg., III c, III d, II b 21 t.

Biologi 2 g 1 -

Naturfag IV b, III a, III d, I a 10 -

32 t. (hvorav 7 ekstrat.)**Adjunkt Stang.**

Tysk III b, II c 10 t.

Engelsk 3 sprg., 2 lrg. 9 -

Fransk 2 lrg. 5 -

24 t.**Adjunkt Kraft (vikar cand. mag. Mosgreen).**

Norsk IV b, III c, I a 12 t.

Tysk II a 5 -

Historie 2 & 3 sprg. 4 -

Geografi III a, b 4 -

25 t.**Klasselærer Tønseth.**

Religion II a, c, I a, b, c. . . 10 t.

Matematik I a, b 12 -

Skrivning III, IV 2¹/₂ -

24¹/₂ t.**Frk. Holmsen.**

Norsk I b 5 t.

Tysk I b, c 12 -

Haandarbeide 8 -

24 t.**Frk. Nilsen.**

Engelsk III c, II a, b. 15 t.

Skrivning II c. 1 -

Haandarbeide 8 -

24 t.

Arkitekt Frølich.

Tegning i middelskolen og 1 g. 19 t.

Kaptein Harlem.

Gymnastik med gutterne 18 t.

Organist Ursin (vikar fru Ursin).

Sang i kl. I & II 6 t.

Frk. Simonsen.

Gymnastik med pikerne 6 t.

Sløidinspektør Svendsen.

Sløid 10 t.

Vagtmester Haavik.

Sløid 6 t.

Lærer Ramse.

Sløid 2 t.

VI. Undervisningen i skoleåret 1909–10*).

Religion.

Gymnasiet.

1 g. kl. Oversigt over den gammeltestamentlige literatur. Fremstilling av den hebraiske poesie eiendommelighet. Læst følgende salmer: 8, 19, 51, 32, 103, 23, 84, 22, 2, 110. Efter en oversigt over profetien i Israel læst Es. 5, 6, 7, 10–12, 52, 53, 55 samt Jer. 33. Klavenæss' bibellære benyttet.

2 g. kl. I foredrag gjennomgått udvalgte avsnit av kirkes historie, særlig reformationstidens og den nyere tids kirkehistorie.

3 g. kl. Efter en del indledende bemerkninger om de 4 evangelier i tilslutning til Klavenæss' bibellære gjennomgått Joh. 1, 3, 10, 13–17. Derefter givet en oversigt over brevene i det nye test. og læst Rom. 1, 1–17, 3, 5, 6–8. Foredrag og samtaler i tilknytning til G. Jensens »Kristenlæren«.

Middelskolen.

I a. Det gl. testamente (Vogts bibelhistorie). Læsning i Bibelen. Sverdrups forklaring til 2den artikel. Salmer.

I b. Som a.

I c. Som a.

*). Efter vedkommende læreres indberetning.

II a. Det nye testamente til »Paulus« (Vogts bibel-historie). Læsning i Bibelen. Sverdrups forklaring 2den og 3die part. Salmer.

II b. Av forklaringen (J. R. Sverdrups) læst og repetert 2den og 3die part. Av bibelhist. (Volrath Vogts) læst og repetert de 4 evangelier (pag. 64—112). De for denne klasse forordnede salmer læst. Bibelen stadig benyttet.

II c. Som a.

III a, b, c, d: Av J. R. Sverdrups forklaring læst 4de og 5te part, derefter hele forklar. repetert. Av bibelhistorien (Volrath Vogt's, forkortet av dr. Bang), læst »Apostlernes gjerninger« (p. 113 ut), derefter hele boken repetert. De før lærte salmer er repetert.

IV a og b: Kirkehistorie for folkeskolen av dr. A. Chr. Bang læst og repetert. Kirkeåret kortelig gjennomgaat.

Norsk.

Gymnasiet.

I g. kl. R i k s m a a l. D. F. Knudsen: Norsk litteratur for gymnasiet I er benyttet som læsebok. Digte av Wergeland, Welhaven og Ibsen, nogle er lært udenad. Desuden er læst stykkerne av Kjelland, Hagemann, Bugge, Dietrichson, Børresen. Av Hofgaard: Norsk litteraturhistorie er læst s. 1—37 med forbigaaelse av alle anmerkninger. Likesaa er læst avsnittene om Wergeland og Welhaven.

Følgende stiler: 1. En vellykket dampskibstur. 2. En uhyggelig dampskibstur. 3. Beskriv den bygd, du kjender bedst. 4. Lister og Mandals amts naturlige beskaffenhet og næringsveie. 5. En oplevelse, jeg aldrig skal glemme. 6. Hansken (oversættelse av Schillers: Die Handschuh). 7. Norges samfærdselsmidler før og nu. 8. Kristiansands brand- og vandvæsen. 9. Kristiansands elektricitetsværk og dets betydning for vor by. 10. Utsigten fra Ravnedalen.

Paa skolen: 11. Hvad er det som gjør vort land saa tiltrækkende for fremmede? 12. Striden mellem patricier og plebeier. 13. Havet gir meget og tar meget. 14. Sommeren paa Sørlandet iaar.

Landsmaal. M. Hægstad: »Norsk maallæra« gjennomgaat. Av D. F. Knudsen: Utvalg av norsk litteratur II er læst stykker av Aasen, Vinje, Janson, Garborg, Sivle — samt oversættelserne »or Snorre Sturlasons kongesogor«. Skriftlige øvelser (hver fjortende dag) — diktater.

2 g. kl. Hofgaard: Norsk litteraturhistorie gjennomgaat fra Holberg til og med Bj. Bjørnson, likesaa Nygaard: Sproget i Norge. Læsning efter Pauss og Lassens læsebok for gymnasierne. (Av Holbergs epistler, av Tullins »Maidagen«, Wessel: Kjærlighet uten strømper, Baggesen: Til mit fædreland, Noureddin til Aladdin, Oehlenschläger: Av »Aladdin«, en række digte av Wergeland og Welhaven, Bjørnson: En fallit, Ibsen: Brand, 4de handling, De unges forbund, 1ste handling, Jonas Lie: Av »Rutland«). Av landsmaal er efter Garborg og Mortensons lesebok gjennomgaat digte og prosastykker av Aasen, Vinje og Garborg.

I oldnorsk er læst 18 sider av Nygaards læsebok for begyndere. I den spr. hist. klasse er i en særlig time gjennomgaat Sofokles' Antigone og Shakespeares Macbeth.

Følgende stiler: 1. Om skogsaken. 2. Norge som industriland, lys- og skyggesider. 3. Idrættens betydning for ungdommen. 4. Hundredaarskrigens følger for Frankrig. 5. Italiens betydning for Europas aandelige og politiske utvikling i middelalderen. 6. Penge er en god tjener, men en slet herre. 7. Hvilke forhold har især befordret de nord-amerikanske fristaters raske utvikling? 8. Hvilke følger kan det ha for et menneskes utvikling at det tidlig er henvist ti at hjelpe sig selv? 9. Olav den helliges betydning for Norges historie. 10. Sætersdalen, natur og folk. 11. Karakteristik av personerne i »En fallit«, 1ste handling. 12. Havets

betydning for Norge. 13. Afrika før, nu og i fremtiden. 14. Utvandringen. Hvad kan tale for og hvad imot den?

3 g. kl. Paus og Lassens læsebok IV. Hofgaard: Norsk litteraturhistorie. Til artium blev lagt op: Holberg: Erasmus Montanus, 2 epistler. Oehlenschläger: Guldhornene, Morgenvandring. Baggesen: Nouredin til Aladdin. Wergeland: Til en gran, Den første gang, Paa sygeleiet, Welhaven: Norges dæmring, 6 sonetter, Koll med bilen. Asbjørnsen: Herremandsbruden. Ibsen: De unges forbund. Bjørnson: En fallit, 1ste akt, Mit følge. Dialekter og landsmaal: Draumkvæe, Henningen unge, Ved Rundarne, Gud signe Norigs land. Særpensum: Antigone, Macbeth.

Stiler: 1. Berettigelsen av kvindernes deltagelse i det offentlige liv. 2. Hvorvidt er jagt berettiget i et civiliseret samfund? 3. Aarsakerne til de Forenede Staters raske fremvækst i det 19de aarhundrede. 4. Hvorledes har menneskene forstaat at nyttiggjøre sig naturkræfterne? 5. Hvilke fordele byr Norge den opvoksende slegt? 6. Olav Tryggvessøn. 7. Om morskapslæsning, dens værd og farer. 8. Gustav Adolf. 9. Islands betydning for Nordens aandsliv. 10. Nationalitetstanken i det 19de aarhundredes politiske liv.

Middelskolen.

I a, b, c. Erichsen og Jensens norske læsebok I er brukt til læsning med forberedelse hjemme. Analyse efter samme bok. I Hofgaards norske skolegrammatik er læst det vigtigste om ordenes bøining og sætningslæren. Hver uke skriftlig arbeide paa skolen, gjenfortælling eller diktat. Digte utenad.

II a. Eriksen og Jensens læsebok II læst og gjennomgaat med stadig analyse. Hofgaards skolegrammatik repetert. Skriftlig arbeide en gang om uken, vekselvis diktat, gjenfortælling, skolestil eller hjemmestil av fortællende eller beskrivende indhold.

II b. Eriksen og Jensens norske læsebok II er brukt til læseøvelser, muntlig og skriftlig gjenfortælling og til grammatisk analyse. Digte er læst utenad. Hofgaards norske skolegrammatik er benyttet efter anvisningen i fortalen. I regelen et skriftlig arbeide paa skolen ukentlig, enten gjenfortælling eller diktat. Av og til en utarbeidelse hjemme av lettere beskrivende eller fortællende indhold.

II c. Eriksen og Jensens læsebok II læst og gjennomgaat med jevnlig analyse. Hofgaards skolegrammatik repetert. Digte læst utenad. Skriftlig arbeide en gang ukentlig avvekslende diktat, gjenfortælling, skole- eller hjemmestil av fortællende eller beskrivende indhold.

III a. Eriksen og Jensens læsebok III. Læst ut boken. Gjennomgaat Hofgaards grammatik. Analyse hver uke. Hver anden uke en diktat til indøvelse av den nye retskrivning. Desuten er følgende stiler skrevet: 1. Hvorledes jeg tilbragte min sommerferie. 2. En vakker høstdag. 3. Hunden og den nytte den gjør. 4. Havets betydning for vort land. 5. Gjengi i korthet indholdet av »Koll med bilen«. 6. Mine vinterfornøielser. 7. Hvilken historisk person synes du bedst om? 8. Blomster-Ole. 9. En begivenhet som gjorde et sterkt indtrykk paa mig. 10. Hvilken nytte har vi av vore skoger. 11. Til hvilket land vilde du helst reise, og hvorfor? 12. Ved jernbanetogets avgang.

III b. Læsning efter Eriksen og Jensens læsebok, 3die del. En time ukentlig grammatik og analyse, hvorved det væsentligste av Hofgaards lille grammatik er gjennomgaat. Følgende stiler er skrevet: 1. Den morsomste dag i sommerferien. 2. Beskrivelse av Kristiansand. 3. Spaserveie i Kristiansands omegn. 4. Naar høsten kommer. 5. Livet ved byens brygger. 6. Sjømandens liv, lys- og skyggesider. 7. Vore vinterfornøielser. 8. Juletravllhet og julefest. 9. Vore viktigste husdyr, og den nytte vi har av dem. 10. De

forskjellige maater at reise paa, deres fordele og mangler. 11. Fortæl om noget du har læst som du især synes godt om. 12. Ilden er en god tjener, men en slem herre. 13. Minder fra min første barndom. 14. Hvad trækfuglene fortalte. 15. Vaaren kommer. 16. Da jeg var paa træplantning. 17. Fortæl om sommeren i Norge og de fornøielser den bringer. — Dertil et par diktater.

III c. Stiler: 1. Hvorledes jeg tilbragte mine sommerferier. 2. En sammenligning mellem Danmark og Norge. 3. Sverre Sigurdssøn. 4. Høsten i byen og paa landet. 5. En tur paa isen. 6. Hvorledes jeg tilbragte mine juleferier. 7. En skitur. 8. Om Napoleon. 9. En paasketur eller en vaardag. 10. Martin Luther.

III d. Efter Hofgaards gram. er gjennomgaat sætningslæren. Hjemmeleke i analyse hver uke. Læsebokens 3die del. Læsning, digte utenad: Koll med bilen, Et gammelnorsk herresæde, Brudéfærden i Hardanger, Norges natur. Et skriftlig arbeide hver uke, avvekslende stil og diktat.

IV a. Erichsen og Bretteville Jensens læsebok IV. Boken er læst ut med nøiagtigere gjennomgaelse av eksamenspenset. Hofgaards grammatik. Jevnlig analyse. Foruten endel diktater er skrevet følgende stiler: 1. Hvilke sommerfornøielser synes du bedst om? 2. Fortæl om de viktigste reisemaater, og hvilken du vilde foretrække. 3. Høsten kommer. 4. En vakker utsigt. 5. Havet gir meget og tar meget. 6. Sneen er kommet. 7. Under jul. 8. Fortæl om vinden, den nytte den gjør, og den skade den volder. 9. Vore elver og deres betydning. 10. Fortæl hvad du tænker om Herman von Bremenfeld. 11. Betydningen av boktrykkerkunstens opfindelse. 12. Wergelands »Juleaften«. 13. Den historiske person (begivenhet) som interesserer dig mest. 14. Mit friluftsliv i sommerferien. 15. Sammenligning mellem

Danmark og Norge med hensyn til naturbeskaffenhet og næringsveier.

Litteraturhistorien gjennomgaat efter Jakob Norbys »Omrids av vor litteraturs historie«.

IV b. Stiler: 1. En dag av ferien. 2. Høsten paa landet og i byen. 3. Kong Sverre og Birkebeinerne. 4. Om Gunnar paa Lidarende og Njaal (gjenfortælling). 5. En sammenligning mellem Norge og Danmark. 6. Hvorledes jeg tilbragte juleaften. 7. En skitur. 8. Nordsjøen, dens skibsfart, fiskerier, og militære betydning. 9. Om vaaren. 10. Gajus Julius Cæsar. 11. Fortæl om den landsdel, du kjender bedst. 12. Gustav Adolf.

Tysk.

Gymnasiet.

1. g. kl. Efter Gundersens læsebok statarisk: Erlekönig. Die Kraniche. Graf v. Habsburg. Bürgschaft. Ring des Polykrates. Handschuh. Sängers Fluch. Rache. Lorelei. Wallfahrt. Grenadiere. Erkennen. Friedhofsgang. Wallensteins Auftreten. Wall. in seiner Erniedrigung. Wall. Wiedererhebung. Wall. nach der Schlacht bei Lützen. Wall.s Tod. Landsknechte und Soldaten. Kursorisk efter planen, væsentlig ballader. De skriftlige øvelser har væsentlig været gjenfortællinger. Efter behovet grammatik og fraseologi gjennom eksempler av læreren.

2. g. kl. G. Gundersens læsebok. Løkkes grammatik. Læst efter planen.

3. g. kl. G. Gundersens læsebok. Læst efter planen. Eksamenspensum ifl. reglementet.

Middelskolen.

I a. Av Knudsen og Kristiansens begynderbok læst og repetert til »konjunktiv«. Mundtlige og skriftlige retroversionsøvelser. Paa samme maate benyttet Westerns øvelseshefte for 1ste kl.

I b. Av Knudsen og Kristiansens læsebok for begyndere læst og repetert til: Sammensatte verber § 34. Mundtlige og skriftlige retroversionsøvelser. Til repetitionen benyttet Westerns øvelseshefte for kl. I.

I c. Som i I b.

II a, b, c. Av Knudsen og Kristiansens læsebok i tysk for begyndere læst og repetert fra side 97 boken ut. Av Voss' lesebuch I læst statarisk og repetert stykkerne 1 til 25, 33, 38, 39, 40, 45, 53. Det øvrige med undtagelse av digtene er læst kursorisk. Av Løkkes grammatik ved Johanssen er formlæren læst og repetert og syntaksen paabegyndt. Stil hver uke efter Kristiansens stiløvelser.

III a. Av Voss' Lesebuch II (Dritte norwegische Ausg.) læst statarisk og repetert nr. 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 32, 34, 40, 43, 57, 58, 67 (omtr. 31 sider). Av disse er digtene Der Greis u. d. Tod, Die Rache og der gute Kamerad læst utenad. Kursorisk: 30, 31, 38, 39, 46, 52, 54, 68 (omtr. 32 sider). Av Løkkes grammatik ved Johanssen læst fra § 79 og ut; repetert fra 79 til § 121. Hver uke en skolestil og en liten hjemmestil efter Otto Kristiansens stiløvelser.

III b. Av Voss' Deutsches Lesebuch II gjennomgaat statarisk stykkerne 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 40, 43, 45, 50, 51, 57, 58, 67 og kursorisk 5, 17, 26, 36, 37, 38, 39, 46, 47, 52. Løkkes grammatik: Syntaksen læst og repetert. Stil hver uke efter Kristiansens stiløvelser.

III c. Av Voss' Deutsches Lesebuch II gjennomgaat statarisk stykkerne 2, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 35, 40, 43, 45, 50, 51, 57, 58, 67, 72, 74, 75, 78 og 79 og kursorisk: 68, 89 og 92. Syntaksen av Løkkes grammatik læst og repetert. Stile efter Kristiansens stiløvelser.

III d. Av Voss' Deutsches Lesebuch II gjennomgaat statarisk stykkerne 2, 4, 9, 10, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 32, 40, 43, 51, 57, 58, 75, 81, 82, 87 og kursorisk 46 og 68. Formlæren repetert og derefter syntaksen læst og repetert delvis. Stile efter Kristiansens stiløvelser.

IV a. Statarisk læst av Voss' læsebok (3die utgave): 30, 31, 34, 35, 57, 58, 63, 67, 72, 74, 78, 79, 87, 88, 90, 94, 95, 97, 45. Det hele pensum repetert. Kursorisk og ex tempore læst resten av boken, samt (ex tempore) et par stykker av Wickede: Amerikanische Novelletten I. Grammatik: Konjunktivlæren. Repetition av lærebokens viktigste avsnit. Ukentlige stile efter Kristiansens samling.

IV b. Eksamenspensumet læst og repetert. Det viktigste av grammatikken gjennomgaat. En stil hver uke efter Kristiansens samling. Desuten hjemmestile.

Engelsk.

Gymnasiet.

1. g. kl. Av Brekke og Westerns Utvalg for gymnasiets første klasse læst og repetert stykkerne 1, 2, 4, 6 og 11, tils. 63 sider. Grammatikken repetert i oversigt efter Knaps engelske skolegrammatik. En skriftlig gjenfortælling hver uke.

2. spr.-hist. Av Brekke og Westerns Utvalg for 2den og 3die kl. læst og repetert det obligatoriske pensum; som

valgfrít pensum læst og repet.: Origin of the Church of England, Character of Elisabeth, The Puritans, The Lowlands og The Industrial Revolution in England (valgfrít omtr. 42 sider). Ex tempore paa skolen og som kursorisk hjemmelæsning er læst Wilkie Collins: The Frozen Deep. (Tauchn. Ed.) Desuten er der stadig utlaant novellistisk litteratur til eleverne. Læst og repet.: Western: Eng. institutioner. Skrifl. øvelser efter undervisningsplanen.

2. lrg. Av Brekke og Westerns Utvalg for 2. og 3. realg. læst og repetert stykkerne 1, 2, 3, 4, 5, 7 og 10. Kursorisk og ex tempore: Collins: »The Frozen Deep.« fra begyndelsen til side 82.

3. g. spr.-hist. Av Andersens Engelsk litteratur er foruten det obligatoriske pensum læst Samson Agonistes, Johnsons Dictionary, From Boswell's Life of Dr. Johnson. Days with Johnson, Sayings of Johnson, Vanity Fair. Av Andersen »A Short History of English Literature« det obligatoriske pensum. Repetition af det hele artiumspensum. Hjemmelæsning og ex tempore: Harraden's Ships that pass in the night. Et skriftligt arbeide om uken.

3. r.-l. Av Otto Andersen og Eitrem's Eng. klassikere for gymn læst og repetert: Julius Cæsar og The Mill on the Floss. Dernæst repetert 2. klasses pensum (Brekke og Western II, 1. utg. nr. 6, 7, 8, 12, 13, 17, 22) og 1. klasses pensum (Br. og W. I, 2. utg. 1, 6, 7, 10, 12). Ex tempore og som hjemmelæsning er læst 68 sider av Mrs. Oliphant: The Lady's Walk.

Middelskolen.

II a. Den første uke er benyttet til gjennomgaelse av lydene og lydskriften. Av Brekkes engelske læsebok for begyndere er læst til side 70. Repetert først avsnitsvis, tilslut det hele pensum. Grammatik efter læsebogen. Avskrift er stadig benyttet, desuten diktat hver uke. De fleste av de norske sætninger bak i boken gjennomgaat mundtlig og skriftlig.

II b. Av Brekkes begynderbok læst og repetert avsnitsvis til »Rich Peter the Pedlar«. Dernæst repetert for 2den gang til »A brave Dog«. Grammatikken bak i boken læst og repetert. Diktat og gjenfortælling (skriftlig) hver uke. Mesteparten af de norske sætninger oversat.

II c. Som II a.

III a. Av Brekkes »Ny engelsk læsebok« læst og repetert 30 sider statarisk. Kursorisk er gjennomgåat 40 sider. Westerns Ny engelsk grammatik læst og repetert. Skriftlig gjenfortælling hver uke, i begyndelsen av forut gjennomgåat stof.

III b. Av Brekkes »Ny engelsk læsebok« læst 70 sider, hvorav 30 sider av det statariske pensum. Dr. Aug. Westerns »Ny engelsk grammatik« læst og repetert formlæren (til pag. 46). Gjenfortælling hver uke, i første halvaar av tidligere gjennomgåat stof, senere en del efter Eitrem's »Engelske gjenfortællinger«.

III c. Av Brekkes »Ny engelsk læsebok« læst statarisk stykkerne 1, 4, 5, 7, 9, 14, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 32, 35. Kursorisk er gjennomgåat 40 sider. Western: Ny eng. gram. læst og repetert fra begyndelsen til sætningslære. Et skriftlig arbeide hver uke. I begyndelsen av skoleaaret avvekslende diktat og gjengivelse av kjendt stof, senere gjenfortællinger efter Eitrem og Holmboes samlinger.

III d. Av Brekkes Ny engelsk læsebok gjennomgåat statarisk stykkerne 1, 4, 5, 7, 9, 14, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 32, 35 og kursorisk stykkerne 2, 3, 8, 10, 11, 15, 18, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 34, 2. Av Westerns grammatik læst og repetert formlæren. Engelske gjenfortællinger hver uke efter Eitrem.

IV a Av Brekkes »Ny engelsk læsebok« læst 30 sider statarisk. Desuten er læst ca. 70 sider, hvorav 36 ex tempo-

ralt. Det hele statariske pensum er repetert. Grammatik av Carl Knap læst pag. 47 boken ut, derefter enkelte avsnit repetert. Hver uke en skriftlig gjenfortælling.

IV b. Brekke: Ny eng. læsebok for middelsk. (3die oplag). Læst og repetert statarisk stykkerne 31 (1, 2, 6, 7, 8), 41, 46, 47, 50 (2, 3, 4, 6), 51, 56, 61, 63. Kursorisk med hjemmeforberedelse: 20, 24, 44, 52, 53, 54, 57, 62, 64 (26 sider). Ex tempore: 16, 18, 31, 4, 48, 49, 50, 1, 55, 58 og 1½ s. av 60 (24½ side). Desuten er der stadig utlaant eng. barnebøker til eleverne. Knaps eng. gram. for middelsk.: fra § 103 (adj. og adv.) og ut; dernæst repetert det hele. 1 skr. gjenfortælling om uken.

Fransk.

Gymnasiet.

1. g. kl. Bødtker og Høst: Elementarbok fra begyndelsen til s. 91. Repetert til s. 80. Grammatikken læst og repetert. De norske stykker dels oversat skriftlig, dels paa tavlen.

2. spr.-hist. Bødtker og Høst elementarbok s. 80—103. Bødtker og Høst fr. læsestykker fra begyndelsen til s. 115. (Les deux moines). Stil en gang om uken efter Chauvin's stiløvelser.

2. rg. Av Bødtker og Høsts »Franske læsestykker« læst og repetert fra begyndelsen til side 43 samt side 103—109. Av Knudsens grammatik læst og repetert formlæren.

2. lg. Av Bødtker og Høsts elementarbok læst og repetert fra side 68—102 og av Bødtker og Høsts Franske læsestykker fra begyndelsen til side 73 samt side 103—109 og 105—126. Knudsens grammatik læst og repetert i sin helhet.

3. spr.-hist. kl. Hermanstorff og Wallem's lærebok for gymn. II (1ste utg.). Læst og repetert av avdeling A (novellistisk stof, X (med overspringelse av stykke 4) og av avdeling B (historisk stof) repetert I, II, III, V; læst og repetert VII, IX og X. Tilslut læst 4—5 sider av IV. Av Knudsens grammatik læst fra § 83 og ut; dernæst repet. det hele. Ex tempore er læst Erckmann-Chatrion: Un Conscrit de 1813 fra kap. VI til side 68 efter A utg. (Mangeons, reprint-il). Saa av Kuning og Kapers franske læsestykker 17, 19, 22, 24, 26. Tilsammen ex tempore 37 sider.

3. rg. Til artium lagdes op: Bødtker og Høst Franske læsestykker s. 1, s. 12, s. 17, s. 73, s. 103, s. 115, s. 141, dels repetert fra forrige aar, dels læst nyt og repetert. Grammatik i utvalg efter D. F. Knudsen.

3. lg. Schreiners elementarbok: Stykkerne av Caesar, Livius XXI efter tekstutgave. I første halvaar: Tempus og Modus lære i grammatik. I andet halvaar: Øvelser i skriftlig oversættelse en gang ukentlig i to sammenhengende timer.

Latin.

Gymnasiet.

2. g. kl. Ordings begynderbok. Av Schreiners læsestykker gjennomgaat og repetert: Solon hos Croesus. Croesus og Cyrus. Smaastykker. Forræderiet mod Darius Kodomanus. Av Cæsar 1ste bok læst 36 kapitler. Av Schreiners grammatik læst formlæren og ved henvisninger gjennomgaat det viktigste av syntaksen. Ukentlige stiler efter begynderboken og Hofgaards samling, samt andre opgaver, bygget over den gjennomgaaede tekst.

3. g. kl. Schreiners læsestykker fra »Milo og Clodius«, Livius: 21de bok til kap. 40, Cicero: Pro lege Manilia. Det viktigste av syntaksen efter Schreiners grammatik. I de første par maaneder en stil ukentlig paa skolen. Senere en oversættelse, fra nytaar i to sammenhengende timer.

Historie.

Gymnasiet.

1. g. kl. Ræders Oldtidens historie læst og repetert. Derefter Oscar Alb. Johnsens lærebok i middelalderens historie læst og repetert til »Korstogene«.

2. g. kl. Efter Oscar Alb. Johnsens lærebok er gjennomgaaet middelalderens historie fra »Forliket til Verdun«, derefter Den »nyere og nyeste tids« historie til »Konsulatet«. Nordens historie efter Johnsen og Pedersens lærebok til ca. 1800.

3. g. kl. Den »nyeste tids« historie læst og repetert efter Johnsens lærebok. Derefter læst Nordens historie fra 1660 efter Erichsens lærebok. Repetition av den hele bok. Hurtig oversigt over de viktigste partier av oldtidens og middelalderens historie. Norsk samfundslære efter Tarangers lærebok.

Middelskolen.

I a. Ræders historie fra begynnelsen til »Korstogene« læst og repetert. Derefter læst av Norges historie til Olav den hellige.

I b. Ræders historie til Frankrig efter 843.

I c. Som i I a.

II a. Ræders lærebok fra Frankrige 843—1328 og til »Den nyere tid«. Repetert fra Gregor VII og til »Den nyere tid«.

II b. Ræders historie fra »Korstogene« til »Den nyere tid« læst og repetert.

II c. Ræders lærebok læst og repetert fra Frankrige 843—1328 til »Reformationen«.

III a. Ræders historie læst og repetert fra »Reformationen« til Norge i 1814.

III b. Som III a.

III c. Som III a.

III d. Ræders historie læst og repetert fra »Reformationen« til »Den hellige alliance«.

IV a. Ræders historie fra »Den hellige alliance« og ut. Derefter det hele pensum repetert.

IV b. Fra »Tiden efter 1789«. Det hele pensum repetert.

Geografi.

Gymnasiet.

1. g. kl. Haffner: Fysisk geografi. Læst ut boken og repetert til »Snelinjen«.

2. g. kl. Steen: Matematisk geografi til »Triangulering«. Av Haffners Økonomisk geografi gjennomgaat Norge.

3. g. kl. Haffner: Økonomisk geografi læst og repetert. Repetert det øvrige artiumspensum.

Middelskolen.

I a. Reusch's geografi fra Norge og til De britiske øer læst og repetert. Tyskland læst, men ikke repetert. Indledningen gjennomgaat.

I b. Reusch's lærebok fra begyndelsen til Frankrig læst og repetert.

I c. Reusch's geografi: Indledningen, Norge, Sverige, Danmark.

II a. Reusch's geografi læst og repetert fra Frankrig til Afrika.

II b og c. Som II a.

III a. Reusch's geografi: De fremmede verdensdele, fysisk og matematisk geografi læst og repetert. Geografiens historie gennemgaaet.

III b, c, d som III a.

IV a. Det hele eksamenspensum repetert efter Reusch's lærebok.

IV b. Som IV a.

Naturfag.

Gymnasiet.

1. g. kl. Johannesens kemi læst og repetert. Falch og Knudsen: Det menneskelige legeme II læst og repetert. Talrige eksperimenter, tildels ogsaa eftergjort av eleverne.

2. g. kl. Biologi. Resvolls botanik læst og delvis repetert. Fysik. Læst 1ste del av Isaachsens fysik. (3die utg.).

3. g. kl. Biologi. Bonnevis zoologi og Resvolls botanik. Læst den første; derpaa repetert største parten av pensumet. Fysik. Av Isaachsens fysik læst fra kalometri og ut. Repetert pensumet.

Middelskolen.

I a. Sørensens zoologi: Læst og repetert til krybdyrenes klasse. Sørensens botanik: Læst og repetert til den sammenhengende behandling av plantefamilierne. Presset 20 planter.

I b. og I c. som I a.

II a. Læst ut Sørensens zoologi. Sørensens botanik læst 10 familier. Repetert det hele pensum. Presset 40 planter.

II b. Sørensens zoologi fra krybdyrene ut, læst og repetert.

Sørensens botanik. Planternes ytre dele — rակletrær læst og repetert.

II c. Som II b.

III a. Sørensens zoologi: Repetert hele boken.

Sørensens botanik: Læst om planternes indre bygning og liv. Repetert hele boken.

Henrichsens fysik: Fra likevegt mellem et legemes enkelte dele til lyden.

III b, c og d som III a.

IV a. Henrichsens fysik læst ut og repetert.

Falch og Knudsen: Det menneskelige legeme I læst og repetert.

IV b. Som IV a.

Matematik.

Gymnasiet.

1. g. kl. O. Johannesens aritmetik til geometriske rækker, læst og repetert.

O. Johannesens geometri til cirklen, læst og repetert.

2. rg. kl. Ole Johannesens aritmetik fra rækker boken ut. 2den grads trinomets opløsning. Maksimums- og minimumsopgaver. Læst og repetert.

Ole Johannesens geometri fra polygonberegning boken ut læst og repetert.

Ole Johannesens trigonometri læst og repetert.

Guldbergs analytiske geometri til hyperbelen læst og repetert.

Guldbergs stereometri til krumme flater.

2. spr.-hist. og l. Johannesens aritmetik: Læst og repetert fra aritmetiske rækker og ut. Johannesens geometri: Regulære polygoners beregning og ut. Johannesens trigonometri læst og repetert. Hjemmeopgaver hver uke. Skriftlige arbejder i de enkelte timer som regel hver uke.

3. rg. Analytisk geometri: Fra ellipsen færdig læst og repetert. Holst høiere rækker gennemgaat.

Stereometri: Fra krumme flater læst færdig og repetert. Aritmetik og geometri repetert.

3. spr.-hist. og l. Stereometrien gennemgaat og det hele pensum repetert.

Middelskolen.

I a. Almindelig brøk og decimalbrøk, anvendte opgaver og hovedregning. Johannesens regnebok 2det hefte. Geometri: 1 time i 1ste og 2 timer ukentlig i 2det halvaar.

I b. Som a.

I c. Som I a, dog kun 1 time ukentlig geometri i 2det halvaar.

II a. O. Johannesens regnebok, 2det og 3die hefte. Repetert brøk. Reguladetri.

O. Johannesens aritmetik til division.

Eliassens geometri til paralelle linjer.

II b. Ole Johannesens regnebok 2det og 3die hefte: Brudden brøk. Reguladetri. Litt procentregning.

Ole Johannesens aritmetik: Fra begyndelsen til polynoms division med polynomer læst og repetert.

Eliassens geometri fra begyndelsen til parallelle linjer læst og repetert.

II c. Regning. Ole Johannesens regnebok: Brøk, reguladetri og litt procentregning. Hovedregning.

Aritmetik. Johannesens lærebok: Læst til tals delelighet. Repetert til division.

Geometri. Eliassens lærebok: Læst og repetert til parallelle linjer.

III a. Regning. Johannesens regnebok: Reguladetri, procent og rentesregning og litt rentes rente. Hovedregning.

Aritmetik. Johannesens lærebok: Fra tals delelighet til og med ligninger med en ukjent. Læst og repetert.

Geometri. Eliassens lærebok: Fra parallelle linjer til den pytagoræiske læresætning.

III b. Geometri: Fra parallelle linjer gjennomgaat til sirkelens beregning.

Aritmetik: Fra tals delelighet til og med ligninger av 1ste grad med 1 ukjent.

Regning: Procent og renteregning.

III c. Ole Johannesens regnebok 3die hefte: Procent- og renteregning.

Ole Johannesens aritmetik: Fra polynomers division med polynomer til ligninger med flere ukjendte læst og repetert.

Eliassens geometri: Fra parallelle linjer til sirkelens beregning læst og repetert.

III d. Som III c.

IV a og IV b. Regning. Ole Johannesens regnebok: Repetert reguladetri, procentregning og rentes rente. Gjennemgaat og repetert delings-, selskaps- og kubik-regning. Hovedregning.

Aritmetik. Johannesens lærebok: Repetert en del

sætninger om multiplikation og division og fra brøklæren. Gjennemgaaet den sidste del av boken fra ligninger med flere ubekjendte. Repetert hele boken.

Geometri. Eliassens lærebok Fra den pytagoræiske læresætning — ut boken. Repetert det meste.

Regnskapsførsel efter Klingenberg's opgaver.

Ukentlige opgaver hjemme. Anden hver uke skriftlige skolearbeider i 2 sammenhengende timer.

Tegning.

Gymnasiet.

1. kl. Tegning efter bruksgjenstande og gjenstande fra skolens samlinger, væsentlig utstoppede dyr. Farvelægning med farveblyanter. Lidt landskapstegning for enkelte elevers vedkommende etc.

Til eksamen ordnedes elevene gruppevis om følgende opgaver: en utstoppet trane; en kraake; et menneskeligt kranium; reagensrørstativ med glas; lysrød pion i vase (at akvarelere).

2. rg. Elementerne av projektionstegningen. Enkelte lettere artiumsopgaver.

3. rg. Gjennemgaaet eksamensopgaverne til artium. Repetition.

Middelskolen.

I kl. Frihaandstegning efter vægplancher: geometriske figurer, rosetter, bladformer, palmetter.

II kl. Fortsættelse. I 2det halvår frihaandsperspektiv.

III kl. Frihaandsperspektiv med benyttelse av endel av modellerne fra middelskolens undervisningsrække. I de to sidste maaneder tegning efter bruksgjenstande.

IV kl. Tegning efter bruksgjenstande; delvis utstoppede dyr (fugle).

Skrivning.

I a, b, c. Damms skrivebøker. 1 time ukentlig.

II a, b, c. Damms skrivebøker. 1 time ukentlig.

I 3. og 4. klasserne 1 time anden hver uke.

Damms skrivebøker er benyttet.

Haandarbeide.

Kl. I a, b, c. Klippet og sydd et linnet passende til eleven med rynker og broderi. Lagt op til og strikket den ene av et par strømper.

II a, b, c. Klippet og sydd et par benklæder med rynker og linning. Strikket videre paa strømperne fra kl. I.

III a, b, c, d. En lappeduk paa rutet tøy med skraa-lapning og lakenlapning, en stoppelap av kongres med halv-stop og helstop. Desuten er paa lappeduk av mellemfor indøvet: hulfald, knaphul, isyning av haand, knapper, hegter og maljer. Strikket strømper.

IV a, b. Klippet og sydd et stort linnet med rynker og broderi. Strikket en liten strømpe. Strømpeberegning indøvet. Repetert lapning og stopning.

Sløid.

Undervisningen er foregaat i tilslutning til »Modelrække for folkeskoler, middelskoler og ungdomsskoler« efter Kjenneruds sløidtegninger.

Der er gjennomgaat:

- I I kl.: Spikrings- og skruningsøvelser (5te trin).
- II » : Skrunings- og sammenfældningsøvelser (5te og 6te trin).
- III » : Gradnings- og giringsøvelser (7de trin).
- IV » : Tapnings- og sinkningsøvelser (8de og 9de trin).

Gymnastik.*A. Gutter.*

Der har i det forløpne aar været 5 partier.

	Elever	Fritagne	Rest
Iste: Hele gymnasiet gjennemsnitlig	36	5	31
2det: IV a, b	26	1	25
3die: III a, b, c, d	49	6	43
4de: II a, b og c	40	4	36
5te: I a, b og c	53	7	44
	<hr/>		
	Sum 204 ÷	23	181

Fritagelsesgrundene har av lægerne været opgivet saaledes: Lamhet i arm 2, vand i knæet 4, broktilfælde 1, appendicit 2, øiensvaghet 1, nyresygdum 2, svimmelhet 1, hodepine 2, hjertefeil 2, eftervirkning av gigtfieber 2, medfødt feil i fot 1, hjertefeil 3.

Foruten ovennævnte helt fritagne har enkelte været fritat kortere tid eller enkelte timer for kardialgi, fotforvridning, forstuvning, mave- og hodepine og svaghet efter influenza. 2 elever har kun deltat i øvelserne ute i fri luft.

Iste parti har havt 5 timer, 2det parti 4 og de øvrige 3 timer pr. uke.

Øvelserne har været drevet hovedsagelig efter Bentzens tabeller og forøvrig overensstemmende med det av departementet fastsatte program.

Iste parti har havt en time pr. uke i floretfægtning og 2det parti likesaa i bajonettfægtning

Skytning med reduceret ladning har været utført med 3die parti. Skytningen har fundet sted i fæstningen Kristiansholms fort.

Skytning med de ældre partier (1ste og 2det) har derimot ikke fundet sted paa grund av altfor lang vei til skytebane, og fordi man har avventet departementets nærmere bestemmelse desangaaende.

Forberedende skyteøvelser har været drevet det sidste halvaar med 1 time pr. uke for 1ste, 2det og 3die parti.

For 1ste parti er gennemgaaet Bentzens tabeller XV—XXV samt repetition.

For 2det parti tabellerne XI—XV samt repetition.

„ 3die „ — VIII—XI.

„ 4de og 5te — I—VIII.

Saa ofte omstændighederne har tillatt det, har øvelserne været henlagt til friluft, hvor løp, sprang (saasom høide-, længde-, stavsprang, 2, 3 og 4 stegsprang), spydkast, diskoskast, kuglestødning, langball og footballspil m. v. har været øvet. Disse øvelser har som regel foregaaet i Retranchementet, da skolegaarden er noksaa liten, og undervisningen i andre klasser vilde generes. Marschen til og fra Retranchementet tar væk noksaa lang tid, men er en god disciplinerende øvelse.

Til skiløpning har der ikke været anledning. Derimot har der været drevet en del skøiteløpning med de forskjellige klasser dels paa tjernene oppe i Baneheien og dels paa byens skøitebane.

Til svømmeøvelser og badning har ogsaa en del timer om sommeren (i juni) været anvendt. Imidlertid er forholdene ikke gunstige i denne henseende, idet skolelægen har negtet badning i Retranchementets badehus, der ligger nærmest, da en kloak løper ud i nærheten. Til Sandvikens badehus er veien svært lang, og det er vanskeligt at klare badningen paa en skoletime. Til Odderøens badehus er veien endnu længere.

Man vilde kunne anvende et betragtelig mere arbeide paa svømmeøvelser, hvis man fik tilladelse til at benytte badehuset i Retranchementet. Vandet er her ofte klart og pent, og man maatte vel paa en eller anden maatte kunne

faa ordnet med kloakken, saa den ikke vilde forurene vandet ved badehuset. Dette vilde være av stor betydning for skolens svømmeøvelser og elevernes svømmedygtighet.

B. Piker.

Øvelserne har været drevet efter Bentzents tabeller :

For 1ste klasse tabel 8—10.
„ 2den „ „ 7—12.
„ 3dje „ „ 13—14.

Hver klasse har hat 2 timer ukentlig.

VII. Eksamener.

A. Middelskolens avgangseksamen.

Censorer i skriftlig prøve i 7de kreds.

	1908.	1909.	1910.
<i>Norsk stil:</i>	Overlærer Sagen. Cand. th. Ribe (Lillesand). Sup. overlærer Munch.	Adj. Heuch. Kateket Kobro (Mandal). Sup. overlærer Munch.	Adj. Jørgensen. Kateket Kobro (Mandal). Sup. overlærer Ullmann.
<i>Tysk stil:</i>	Skoleb. Salvesen (Farsund). Adj. Hoffmann. Sup. adj. Stang.	Adj. Eilifsen. Frk. Brager (Lillesand). Sup. adj. Stang.	Skoleb. Salvesen (Farsund). Frk. Brager (Lillesand). Sup. adj. Eilifsen.
<i>Engelsk gjenf.:</i>	Adj. Peersen. Frk. Weyergang (Mandal). Sup. rektor Sommerfelt.	Skoleb. Salvesen (Farsund). Adj. Hoffmann. Sup. adj. Vesthassel (Farsund).	Adj. Peersen. Skoleb. Gauslaa (Lillesand). Sup. adj. Stang.
<i>Matem. skriftl.:</i>	Adj. Danielsen. Adj. Vesthassel (Farsund). Sup. adj. Ekenes.	Skoleb. Retz (Lillesand). Adj. Ekenes. Sup. adj. Vesthassel (Farsund).	Overl. Oftedal. Skoleb. Franzen (Mandal). Sup. adj. Ekenes.
<i>Skrivning:</i>	Klasselærer Tønseth. Lærer S. Olsen. Sup. lærer E. Refsnes.	Klasselærer Tønseth. Skoleb. Olsen. Sup. frk. Nilsen.	Klasselærer Tønseth. Frk. Nilsen. Sup. skoleb. Olsen (folkesk.)
<i>Tegning:</i>	Adj. Retz (Lillesand). Skoleb. Franzen (Mandal). Sup. arkitekt Frølich.	Skoleb. Franzen (Mandal). Lærer Lund (Lillesand). Sup. arkitekt Frølich.	Arkitekt Frølich. Adj. Vesthassel (Farsund). Sup. skoleb. Franzen (Mandal).

Censorer ved mundtlig prøve i følgende fag, hvori der i de vedkommende aar afholdtes prøve:

1908.	1909.	1910.
<i>Religion:</i> Adj. Peersen. Cand. th. Ribe (Lillesand).	<i>Historie:</i> Overl. Munch. Cand. th. Ribe (Lillesand).	<i>Norsk:</i> Overlærer Sagen.
<i>Norsk:</i> Kateket Kobro (Mandal).	<i>Tysk:</i> Skoleb. Salvesen (Farsund). Kand. Sandberg (Mandal).	<i>Engelsk:</i> Frk. Nilsen.
<i>Historie:</i> Overlærer Sagen. Kateket Grimm (Farsund).	<i>Matematik:</i> Adj. Retz (Lillesand). Skoleb. Franzen (Mandal).	<i>Geografi:</i> Adj. Schönheyder.
<i>Geografi:</i> Adj. Schönheyder. Cand. mag. Langlo (Grimstad).	Kl. III.	<i>Naturfag:</i> Skoleb. Franzen (Mandal).
<i>Naturfag:</i> Adj. Ekenes.	<i>Religion:</i> Adj. Peersen. Adj. Heuch.	

Elever, der har bestaaet middelskoleeksamen.

I parentes er tilføjet hovedkarakteren; men ved de elever som ingen hovedkarakter har erholdt, da de har tat eksamen med indskrænket fagkreds, staaer tilføjet: Indskr. fagk.

1908.

Berthelsen, Trygve (Insk. fagk.)	<i>Piker:</i>
Brochmann, Sofus (Tf.)	Asbjørnsen, Margot (Tf.)
Brunvand, Martin (Tf.)	Brun, Gudrun (Indsk. fagk.)
Christiansen, Rolf (Ng. tf.)	Emanuelsen, Johanne (Tf.)
Danielsen, Ansgar (Tf.)	Foss, Helene (Indsk. fagk.)
Duc, Brynjulf (Tf.)	Grefstad, Elna (Tf.)
Fredriksen, Fredrik (M. tf.)	Gunnufsen, Olivia (Tf.)
Haaversen, Birger (M. tf.)	Guthormsen, Ruth (Ng. tf.)
Henriksen, Henrik (M. tf.)	Hagen, Marie (M. tf.)
Ingebretsen, Herman (S. tf.)	Hegermann, Ragna (Tf.)
Jensen, Kristian (Tf.)	Hægeland, Aagot (Tf.)
Jochumsen, Sigvart (Tf.)	Jakobsen, Michala (Tf.)
Johannesen, Osmund (Indsk. fagk.)	Juell, Gudrun (M. tf.)
Madsen, Trygve (Ng. tf.)	Lie, Maud (Tf.)
Naglestad, Henrik (Indsk. fagk.)	Moe, Lucine (Indsk. fagk.)
Nielsen, Arne (Tf.)	Moe, Thora (Tf.)
Nielsen, Sverre (S. tf.)	Pettersen, Hanne (Tf.)
Olsen, Alfred (Tf.)	Rummelhoff, Magdalena (Tf.)
Schjelderup, Einar (Tf.)	Sending, Emilie (Tf.)
Sellæg, Bjarne (M. tf.)	Siqveland, Dagmar (M. tf.)
Styhr, Karsten (Tf.)	Sommerfelt, Margrethe (Tf.)
Svensen, Sverre (Tf.)	Steinert, Randi (Tf.)
Torjesen, Peter (Tf.)	Stray, Marie (M. tf.)
	Torjusen, Benedikte
	(Indsk. fagk.)
<i>Privatist:</i>	
Eriksen, Arthur (Ng. tf.)	

3 elever rejicertes.

1909.

Berg, André (Tf.)	<i>Piker:</i>
Christiansen, Hans (Ng. tf.)	Arnesen, Borghild (Tf.)
Dahl, Leif (Tf.)	Bergh, Bergljot (S. tf.)
Edwin, Einar (M. tf.)	Bergh, Helga (Tf.)
Engesland, Bjarne (Tf.)	Brandsborg, Birgit (Tf.)
Evensen, Arne (M. tf.)	Bydal, Dagny (Tf.)
Hanaas, Olav (M. tf.)	Collin, Agnete (Tf.)
Jørgensen, Thurman (M. tf.)	Færden, Sofie (Tf.)
Kile, Ingeman (M. tf.)	Hagtvedt, Sylvia (S. tf.)
Klaussen, Bjarne (Tf.)	Hendriksen, Ellen (Indsk. fagk.)
Knudtzon, Vilhelm (S. tf.)	Jensen, Jenny (Tf.)
Langfeldt, Thorleif (Tf.)	Jørgensen, Gudrun (Tf.)
Ludvigsen, Johannes (Tf.)	Mathisen, Margit (Tf.)
Nilsen, Johan (M. tf.)	Michalsen, Jenny (S. tf.)
Omdal, Leif (Tf.)	Moe, Ruth (Tf.)
Osmundsen, Arthur (Indsk. fagk.)	Probsthahn, Hildur (Tf.)
Salvesen, Kristian (Tf.)	Schwartz, Vera (Tf.)
Salvesen, Sigurd (M. tf.)	Strai, Lilly (Indsk. fagk.)
Schjelderup, Harald (M. tf.)	Vigmostad, Elfrida (Tf.)
Schjelderup, Kristian (M. tf.)	Vogt, Ninna (Tf.)
Storm, Otto (Ng. tf.)	Zachariassen, Jeanie (M. tf.)
Strai, Kristian (Tf.)	
Sørensen, Trygve (Tf.)	<i>Privatister:</i>
Tobiassen, Erling (M. tf.)	Heldaas, Gustav (Tf.)
Tønnesen, Erling (M. tf.)	Mørch, Henry (Indsk. fagk.)
Østern, Reidar (Indsk. fagk.)	Hansen, Birgit (Tf.)

2 elever bestod ikke eksamen.

1910.

Aanensen, Thorvald (Tf.)	<i>Piker :</i>
Augensen, Kaare (M. tf.)	Benestad, Maria (M. tf.)
Borch-Johnsen, Peter (M. tf.)	Borch, Aslaug (Tf.)
Danielsen, Arne (Tf.)	Bøe, Deonora (Tf.)
Foss, Erling (Tf.)	Engh, Gudrun (S. tf.)
Grøntoft, Walter (Indsk. fagk.)	Johansen, Birgit (Tf.)
Haavie-Thoresen, Thormod (M. tf.)	Johnsen, Gunhild (Tf.)
Hansen, Hans (Indsk. fagk.)	Knudsen, Thora (Tf.)
Johnsen, Leif (Tf.)	Langfeldt, Ellen (Indsk. fagk.)
Koren, Jess (Tf.)	Larsen, Lucine (Indsk. fagk.)
Lørhammer, Gustav (Tf.)	Ludvigsen, Ruth (M. tf.)
Nilsen, Rolf (M. tf.)	Mørch, Louise (Indsk. fagk.)
Omdal, Sigurd (M. tf.)	Narvik, Anna (M. tf.)
Saanum, Trygve (Tf.)	Nuland, Aagot (Tf.)
Sværen, Arthur (Tf.)	Pedersen, Hildur (S. tf.)
Trovaag, Kruse (Tf.)	Petersen, Edel (Tf.)
Vislie, Geirmund (M. tf.)	Strøm, Solveig (M. tf.)
	Tallaksen, Solveig (Indsk. fagk.)
	Usterud, Randi (Indsk. fagk.)

Privatist :

Tangen, Bergljot (Tf.)

13 elever rejicertes.

B. Examen artium.

Censorer ved elevartium og privatistartium.

1908.

Elevartium.

Geografi: Adj. Eliassen (Skien).
 Historie: Rektor Coll (Arendal).
 Naturfag: Adj. Dal (Arendal).
 Norsk — spr.-hist. linje:
 Rektor Coll (Arendal).
 Fransk — reallinjen:
 Adj. Hoffmann.

Privatistartium:

Norsk: Overl. Munch.
 Tysk: Adj. Johansen.
 Latin: Overl. Sagen.
 Fransk: Adj. Hoffmann.
 Engelsk: Rektor Sommerfelt.
 Historie: Adj. Lundgreen.
 Geografi: Adj. Hougen.
 Matematik: Adj. Ekenes.
 Naturfag: Adj. Danielsen.

1909.

Elevartium:

Geografi: Adj. Olden (Arendal).
 Fransk — reallinjen og spr.-hist.
 linje: Adj. Holmesland
 (Arendal).
 Latin — latinlinjen:
 Overl. Sagen.
 Tysk: Adj. Hartvig (Arendal).

Privatistartium:

Norsk: Adj. Heuch.
 Tysk: Adj. Hartvig (Arendal).
 Fransk: Adj. Holmesland
 (Arendal).
 Engelsk: Adj. Stang.
 Historie: Overl. Munch.
 Geografi: Adj. Olden (Arendal).
 Matematik: Adj. Ekenes.
 Naturfag: Adj. Danielsen.

1910.

Elevartium:

Norsk: Rektor Coll (Arendal).
 Historie: Rektor Bassøe,
 Engelsk — spr.-hist. linje og latin-
 linjen: Adj. Holmesland
 (Arendal).
 Matematik — reallinjen:
 Overlærer Suleng (Arendal).

Privatistartium:

Norsk: Overl. Sagen.
 Tysk: Adj. Eilifsen.
 Fransk: Adj. Stang.
 Engelsk: Adj. Hoffmann.
 Historie: Rektor Bassøe.
 Geografi: Overl. Berg.
 Matematik: Adj. Danielsen.
 Naturfag: Adj. Hougen.
 — Adj. Danielsen.

Realartium 1908.

50

	Norsk stll.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geograf.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hoved-karakter.
Jørgensen, Bjarne	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Moe, Peter Johan	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Osnes, Olav	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	M. tf.
Rognaas, Yngvar	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.

2 Privatister bestod ikke prøven.

Realartium 1909.

Diesen, Johannes	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Frølich, Rud. Keyser	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
Gauslaa, Hans B.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Holmesland, Bjørn	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	M. tf.
Roscher, Carl Ludvig	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Skajaa, Kristjar	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Strøm, Ole Kristian	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.

Kristiansands katedralskole.

[1907

Realartium 1910.

1910]

	Norsk stil.	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hoved-karakter.
Abild, Marie . . .	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Arnesen, Carl . . .	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Hansson, Karl . . .	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
Omdal, Finn . . .	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Strai, Toralv . . .	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.
Thorstensen, Ole	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.
Vestly, Toralv . . .	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Tillægsprøve:														
Greibrok, Gunstein	Fritat	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Fritat	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Fritat	Tf.	Tf.		

Eksamen:

2 privatister bestod ikke prøven.

Sproglig-historisk artium 1908.

	Norsk stil.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk. skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hoved-karakter.
Bach-Evensen, Hans	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.
Espeland, Edith	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Nørgaard, Astrid	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Privatister :														
Helgesen, Thorleif	Tf.	Ng.tf.	Maatelig.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng. tf.
Vold, Benjamin	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Tillægsprøve :														
Bergan, Gotfred	Fritat	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	Fritat	M. tf.	Tf.	Fritat	

I privatist rejicertes.

Sproglig-historisk artium 1909.

Arnesen, Hanne	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Dahl-Hansen, Erling	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Fritat	Tf.
Hansen, Johan		S. tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Nørgaard, Oscar	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.
Ringkjøb, Ingrid	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	M. tf.
Privatister :														
Stray, Ingeborg	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Fritat	Ng. tf.
Thorsen, Gunnar	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.

Sproglig-historisk artium 1910.

	Norsk stil.	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnas-tik.	Hoved-karakter.
Bergendahl, Gotfred	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.
Johnsen, John . . .	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.
Mortenson, Petra .	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Strai, Aase	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Privatist:														
Thorkildsen, Ragna	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Fritat	Tf.

Eksamen.

1 elev og 1 privatist bestod ikke eksamen.

Latinartium 1908

	Norsk stil.	Tysk skr.	Matem. skr.	Latinsk oversættelse.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik	Hoved-karakter.
Havstad, Johan	Tf.	Tf.	Ng.tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	M. tf.
Johnsen, Halldis	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Fritat	M. tf.
Tranberg, Marius	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.
Privatist :															
Selmer-Hauge, T.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Ng.tf.

1 privatist bestod ikke eksamen.

Latinartium 1909.

	Norsk stil.	Tysk skr.	Matem skr.	Latinsk oversættelse.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Matematik.	Gymnastik.	Hoved-karakter.
Abusdal, Gunnar	Tf.	S. tf.	M. tf.	S. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Danielsen, Peder	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Ng.tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Fjellbu, Arne	Ng.tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Fritat	M. tf.
Sommerfelt, Carl	Ng.tf.	Ng.tf.	Maatelig.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	M. tf.	Tf.

Eksamenen.

Latinartium 1910.

Amli, Valborg	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Ng.tf.	Ng.tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Fritat	Tf.
Faaland, Josef	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.
Johnsen, Ottilie	Tf.	Tf.	Maatelig.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Fritat	Tf.
Roscher, Clans	M. tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	M. tf.	Tf.	M. tf.	Ng.tf.	M. tf.
Roscher, Marie	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Tf.	Tf.	M. tf.	Tf.	Fritat	Tf.

VIII. Samlingerne.

Til *musæet* er indkjøpt:

2 nordisk flaggermus, husmus, skogmus, rensdyrkalv, moskusokse, tænder av spermacethval, hvepsehøk, høgugle, bastardnattergal, rødstjert, buskskvætte, skjærpip-lærke, 2 gulnebbet irisk, gulspurv, graaspette, gaul, bjerg-and, 2 lom, lappedykker, 4 pingviner, 2 vallushylstre.

D'hr. overlærer Ullmann og adjunkt Danielsen har i det forløpne treaar betydelig øket de værdifulde samlinger, som de tidligere har skjænket musæet.

Av gaver har musæet forøvrig mottat:

fra hr. skibsfører Johnsen: 5 fugleskind, mineralprøver, boomerang og stok, alt fra Australien,
 » » tandlæge Due Tønnesen: kranium av en oter,
 » » Isaachsen: 2 hoder av kiwi,
 » » skibsfører Hansen: etnografiske gjenstande fra syd-havsøerne.

Desuten en del mindre gjenstande fra forskjellige givere. For disse gaver uttaler skolen sin forbindtlige tak.

Til *de fysiske og kemiske samlinger* er indkjøpt:

Termometere, barometer, 2 akkumulatorer á 3 celler, stationær maalebro, galvanometer (Hartmann & Braun), app. til paavisning av Mariottes lov, 2 skjærmer til reelle billeder, gaskokeapparat, trefot, digeltænger, forbrændingsskeer, porsellænsdigler, tallerkenstativ, quetschhaner, jerntraadnet, experimentstativ, sandbadskaaler, reagensrør, kolber, trakter, kulerør, retorter, kokeglas, gasslanger, urglas med holdere, gummikorker, kemikalier.

IX. Fortegnelse over de ved skolen benyttede lærebøger.

Middelskolen.

I. kl.

V. Vogts bibelhistorie, forkortet ved Bang.

J. R. Sverdrups forklaring.

Landstads salmebok.

Erichsen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok I.

Hofgaard: Norsk skolegrammatik.

Knudsen og Kristiansen: Lærebok i tysk for begyndere.

Ræder: Lærebok i historie for middelskolen.

Reusch: Geografi for middelskolen.

Johannesen: Praktisk regnebok. IIdet hefte.

Sørensen: Dyre- og planterikets naturhistorie.

II. kl.

Erichsen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok II.

Voss: Deutsches Lesebuch I.

Johannesen: Tysk grammatik.

Kristiansen: Nye tyske stileøvelser.

Brekke: Lærebok i engelsk for begyndere.

Eliassen: Geometri.

Johannesen: Aritmetik.

do. Praktisk regnebok, II og III hefte.

III. kl.

Eriksen og Bretteville-Jensen: Norsk læsebok III.

Voss: Deutsches Lesebuch II.

Brekke: Ny engelsk læsebok.

Western: Ny engelsk grammatik for middelskolen.

Henrichsen: Lærebok i fysik.

IV. kl.

- Bang : Kirkehistorie for folkeskolen.
 Erichsen og Bretteville-Jensen : Norsk læsebok IV.
 Klingenberg : Regnskapsførsel.
 Knudsen og Falch : Det menneskelige legeme I.
 Johannesen : Praktisk regnebok, IV. hefte.

Gymnasiet

1. kl.

- Klavenæs : Bibellære.
 Hofgaard : Norsk literaturhistorie.
 D. F. Knudsen : Norsk literatur for gymnasiets 1. og 2. avdeling, riksmaal og landsmaal).
 Gundersen : Tysk for gymnasiet.
 Brekke og Western : Utvalg av engelske forfattere, for gymnasiets 1ste klasse med anm.
 Knap : Engelsk skolegrammatik.
 Bødtker og Høst : Lærebok i fransk for begyndere.
 Ræder : Lærebok i oldtidens historie.
 O. Alb. Johnsen : Middelalderen.
 Haffner : Fysisk geografi.
 Johannesen : Plangeometri.
 Johannesen og Nicolaysen : Kemi.
 Johannesen : Aritmetik.
 Knudsen og Falch : Det menneskelige legeme II.

Fælles for alle linjer.

2. kl.

- J. Brun og Th. Caspari : Kirkehistorie.
 Nygaard : Oldnorsk læsebok for begyndere.
 — Sproget i Norge.
 B. Pauss og H. Lassen : Læsebok i modersmaalet for gymnasierne II.

- Garborg og Mortenson: Lesebok for høgre skular.
Collins: The Frozen Deep.
Resvoll: Botanik for gymnasiet.
Steen: Matematisk geografi.
Haffner: Økonomisk geografi.
Johannesen: Trigonometri.
Osk. Alb. Johnsen: Nyere tid.
Johnsen og Pedersen: Norges historie for gymnasiet.
Bødtker og Høst: Franske læsestykker.

Særskilt for reallinjen.

- Brekke og Western: Utvalg av engelsk for real- og latin-
gymnasiet med anmærkninger.
Isaachsen: Fysik.
Petersen: Projektionslære.
Guldberg: Analytisk geometri.

Særskilt for latinlinjen.

- Brekke og Western: Utv. av eng. for real- og latinalgymna-
siet med anmærkninger.
Ørding: Latinsk elementarbok med tillæg.
Schreiner: Kortfattet latinsk grammatik.

Særskilt for spr. hist. linje uten latin.

- Brekke og Western: Engelske forfattere for det sprogl. hist.
gymnasium med anmærkninger.
Western: Engelske institutioner.
Historisk læsning for gymnasiet.
Sofokles: Antigone, oversat af Thor Lange.

Fælles for alle linjer.

3. kl.

- Gustav Jensen: Kristenlære.
Nygaard: Utvalg av den norrøne literatur I.

Bonnevie: Zoologi for gymnasiet.

Taranger: Norsk samfundslære. I.

Osc. Alb. Johnsen: Lærebog i den nyeste tids historie for gymnasiet.

Særskilt for reallinjen.

Holst: Arithmetiske rækker.

Andersen og Eitrem: Utvalg av eng. klassikere.

Særskilt for latinlinjen.

Andersen og Eitrem: Utvalg av eng. klassikere.

Cicero: De imperio Gn. Pompei. (Utgivet av Voss).

Livius: 21de bok.

Særskilt for spr. list. linje uten latin.

Anderssen: Engelsk litteratur, med anmærkninger.

— A Short History of English Literature.

Collin: Utgave av Shakespeare: Merchant of Venice.

Harraden: Ships that Pass in the Night.

X. Skolepenge. Skolebeneficier.

Skolepengene utgjør for gymnasiets 3 klasser kr. 144 aarlig, for middelskolens kl. IV, III og II kr. 96, for I kr. 72.

For brødre gis saadan moderation, at den ældre (den, som gaar i høieste klasse) betaler fuldt ud, den anden 3 fjerdedele, den tredje halvparten av den for deres respektive klasser bestemte sum, medens 4de og følgende blir gratister.

Hvis av flere samtidig skolesøgende brødre en er gratist, og denne er den ældste, erholder den anden og følgende moderation, som om hin var fuldt betalende; hvis derimot en av de følgende er gratist, trækkes hans skolepengebeløp, beregnet efter klassens ordinære skolebetaling (uten moderation) fra det beløp, som samtlige brødres skolepenge med den regulære moderation utgjør; hvis ogsaa en tredje broder faar fri skolegang, beregnes dennes værdi derimot kun efter den modererede skolebetaling, som han skulde erlægge under forutsætning av, at alle var betalende elever. (Dept. rundskr. ^{1/9} 89).

I det sidst forløpne skoleaar har til fripladse været bevilget av staten kr. 3140, av kommunen kr. 1866; desuten kr. 300 av sparebanken.

Thues legats renter har været utdelt som flidsbelønning til 2 elever av 3die g. kl. og 1 av 2den g. kl. med en tredjedel til hver.

Efter skolelovens § 58 skal skolepengene betales *for-skudsvis*.

Og reglementets § 39 lyder saaledes: „Er skolepengene for en elev ikke erlagt til bestemt tid, er rektor, naar han av kassereren derom underrettes, *forpligtet* til at negte en saadan discipel adgang til skolens undervisning“.

XI. Forskjellige bemerkninger.

Gymnasiet bestaar ved herværende skole av 3 linjer :

1. Reallinjen, hvis hovedfag er matematik og naturfag.
2. Den sproglig-historiske linje (uten latin), hvor hovedvægten er lagt paa modersmaal, nyere sprog og historie.
3. Den sproglig-historiske linje *med* latin, hvor sidstnævnte sprog er hovedfaget.

1ste gymnasielasse *er fælles for alle 3 linjer*. Først i *2den klasse* indtræder linjedelingen.

**Indberetning fra skolelægen om sundhedstilstanden
ved Kristiansands katedralskole 1909—10.**

Klasse	S y k e			S y k e d a g e			Fritat f. gymnastik		
	gutter	piker	tilsam.	gutter	piker	tilsam.	gutter	piker	tilsam.
I. a.	13	11	24	127	83	210	3	4	7
b.	14	14	28	82	91	173	3	7	10
c.	13	15	28	52	122	174	5	9	14
tilsam.	40	40	80	261	306	557	11	20	31
II. a.	6	9	15	24	79	103	4	3	7
b.	10	10	20	82	62	144	—	2	2
c.	9	16	25	106	117	223	4	5	9
tilsam.	25	25	60	212	258	470	8	10	18
III. a.	3	16	19	7	142	149	1	8	9
b.	10	11	21	95	98	113	3	9	12
c.	3	7	10	20	50	70	3	6	9
d.	6	4	10	48	26	74	1	3	4
tilsam.	22	38	60	170	306	406	8	26	34
IV. a.	16	10	16	38	83	121	1	—	1
b.	6	9	15	36	84	120	1	—	1
c.	4	3	7	9	4	13	1	—	1
tilsam.	16	22	38	83	171	254	3	—	3
1. gymn.	13	14	27	74	77	151	4	—	4
2. gymn.	6	5	11	21	26	47	1	—	1
3. gymn.	7	6	13	25	14	39	—	—	—
tilsam.	129	150	279	790	1068	1858	35	56	91

Enkelte faa elever har kortere eller længere tid været fritat for tegning, sang, sløid, haandarbeide.

Foruten de sygmeldte har en mængde, nær halvparten av disse været fri en eller et par timer eller blit hjemsendt fra skolen.

Som den hyppigste grund til sykmelding, over halvparten av alle tilfælde, opgives forkjølelse, varigheten er almindelig en eller et par dage. Til denne gruppe hører talrige tilfælde av halsesyke, øreværk, tandpine, mavesyke etc. Der har kun forekommet faa tilfælde av alvorlige, mere langvarige sykdomme som bronchit, lungebetændelse, pleurit, giftfeber etc. Av smitsom sykdom er opgit et tilfælde av skarlagensfeber, 4 tilfælde av meslinger i juni maaned.

Alle de her nævnte sykdomstilfælde er nogenlunde lige-
lig fordelt paa gutter og piker, kun litt flere hos pikerne.

Anderledes forholder det sig med den meget talrig repræsenterede gruppe av mere vedvarende art, dannet av blodmangel, hodepine, hurtig optrædende træthet, liten utholdenhet i legemlig eller aandelig arbeide, en tilstand ofte ledsaget av cardialgi, daarlig fordøielse, liten appetit, hjertebanken. Her er tilfældene i overveiende grad langt hyppigere hos pikerne. Især fremtræder dette i 3die og 4de klasse. 13—14—15 aars alderen er en svakelighetsperiode for pikerne, pubertetsutviklingen er da i sterk gang. Det viser sig mest ved det sterkt forøgede antal fritagelser for gymnastik hos pikerne, $2\frac{1}{2}$ gange som i 1ste og 2den klasse over 3 gange saa mange som gutternes i 3die klasse. Det kunde kanske været heldigere, om gymnastikén kunde bli fordelt paa 3—4 timer istedetfor som nu 2 timer og gymnastiktimen henlagt til et tidligere tidspunkt istedetfor nu til sidste time. Faar man større lekeplads, kunde friluftspele drives i større utstrækning, og kanske flere af pikerne være med i gymnastik.

For alle de her nævnte tilfælde av blodmangel, hodepine, svakhed gjælder, at sykkeligheten ikke er opstaat i

katedralskolen, de har allerede i folkeskolen og før den tid lidt derav.

Det er beklagelig, at skolen ikke kan disponere over en god, nærliggende plads for sjøbad. Ved det militære badehus er vandet forurenset fra kloakken i Kirkegaten. Badehusene paa Sølyst og Sandviken ligger for langt borte.

Kristiansand, 9. august 1910.

Th. Mohm.

Optagelsesprøve til middelskolens kl. I afholdtes hvert aar (1908—10) i slutningen av juni. Fra folkeskolen i Kristiansand var der i alle 3 aar opnævnt censorer. Til at ordne og forestaa prøven var av rektor beskikket overlærer Berg. I 1908 optokes i kl. I 96, i 1909 94, i 1910 96.

Den 17de juni 1908 — hundreaarsdagen for Henrik Wergelands fødsel — holdtes om formiddagen en skolefest i gymnastiksalen, hvor overlærer Ullmann talte vakkert om Wergeland, og eleverne sang etpar av digterens sange.

I juleferien gaves av eleverne i gymnasiet hvert aar en teaterforestilling i gymnastiksalen til fordel for Henrik Wergelands monumentet og en bautasten for general Wergeland. Desuten spillet de til indtægt for de skadelidte ved Messina-katastrofen (da indkom kr. 200) og for byens fattige (kr. 130). Der opførtes: »Den tredje« av Hostrup og »Cavallerichok« — »Enkefrøkenen« av Ludwig Fulda og »Soldatløier« av Hostrup — »Bestemors gut« av Elias Kræmmer.

I løbet av vinteren blev der hvert aar holdt en skolefest i gymnastiksalen. Der veksledes med dans, lek, sang og

anden underholdning. Beværtningen bestod av chokolade og hvetebrød, der serveredes paa de lange borde i tegnesalen. Pikerne i kl. IV forrettet som vertinder.

Blandt gymnasiets elever er der dannet en totalavholdsforening og en forening med kristelig program.

I mai 1909 og 1910 var III's elever sammen med et par av folkeskolens klasse ute og plantet trær.

Biblioteket.

Den 6te novbr. 1890 fattet Kristiansands repræsentantskab beslutning om, at byens i det følgende aar indtrædende 250 aars jubilæum skulde mindes bl. a. ved, at der skulde søkes opprettet for byen et bibliotek. Der nedsattes en komite, som henstillet til katedralskolens forstanderskap at søke utvirket at der fra skolens bibliotek maatte bli avstaaet som grundlag for et vordende stadsbibliotek for Kristiansands by det av skolens boksamling, som ikke nødvendigvis trængtes som skolebibliotek. Forstanderskapet udtalte sin sympati for denne tanke. Dets forslag derom tiltraadtes av kirkedepartementet, hvorefter stortinget i 1892 fattede beslutning om avstaaelsen. Paa grund av den store ildebrand i 1892 og andre omstændigheter utsattes biblioteksaken, og først i 1898 nedsattes av forstanderskapet med approbation av departementet en komite til at foreta utskillelsen av de bøker, som skulde tilfalde det vordende stadsbibliotek. Efter departementets nærmere anvisning av, hvilke hensyn der burde gjøre sig gjældende ved denne udskillen, gik komiteen igang med sit arbeide og avsluttede dette sommeren 1909. Katedralskolens bibliotek, som tidligere var en meget værdifuld bogsamling,

reduceredes paa denne maate betydelig og kom til at omfatte væsentlig ældre værker. — Senere har den — efter skolens tidligere rektor Feilbergs bestemmelse faat en ikke ubetydelig del av hans efterladte bogsamling, og Kristiansands sparebank skjænket et beløp av kr. 200 som bidrag til at komplettere boksamlingen.

Paa følgende **vink og raad til hjemmene**, der er anbefalet av flere læger, henledes forældres og foresattes opmærksomhet.

1. La børnene gaa tidlig tilsengs. Deres arbeide begynder tidlig, og børn trenger mindst 9 til 10 timers søvn.
 2. Sørg for, at de spiser godt om morgenen, og at de likeledes faar solid niste med sig paa skolen. Deres hovedarbeide skal gjøres paa frokosten.
 3. La børnene efter middagen opholde sig i fri luft og tillat dem ikke at læse sine lekser før $1\frac{1}{2}$ timer efter maaltidet.
 4. La dem spise til aftens mindst én time, før de gaar tilsengs.
 5. Gi dem en bestemt arbeidstid og paase at denne benyttes ordentlig.
 6. Sørg for, at læsningen foregaar under god belysning.
 7. Tillat ikke tobaksrøkning. Utenfor hjemmet er det forbudt at røke.
 8. Hold børnene til lek og fornuftig idræt utenfor læsetiden.
-

XII. Generalekstrakt av skolens regnskap for 1909 – 1910.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.	kr.	10519.95
2. Renter	»	8311.57
3. Jordavgift	»	2527.14
4. Skolepenge	»	37144.40
5. Tilskud av statskassen	»	32821.00
		Kr. 91324.06

Utgift.

1. Lønninger :		
a. Kgl. ansatte lærere	kr.	42216.67
b. Klasselærere og lærerinder »		4050.00
c. Timelærere og vikarer ... »		10664.63
d. Andre lønninger		1104.00
		Kr. 58035.30
2. Alderstillæg :		
a. de kgl. ansatte lærere	kr.	15566.67
b. Kl.lærere og inspektricen.. »		1450.00
		Kr. 17016.67
3. Legater, fripladse og moderation	»	6114.30
4. Trykning og avertissementer etc.....	»	131.70
5. Blandede og tilfældige udgifter	»	627.49
6. Eftergivne skolepenge	»	92.40
7. Restancer	»	4206.88
Beholdning kontant	»	5099.32
		Kr. 91324.06

Kristiansand i november 1910.

K. Bassøe.
